

Zelf aan het werk!

MIEN LABBERTON en H. TH. JANSSEN

Ja hoor, daar zijn ze weer, die laatste bladzijden van het Kerstboek, die je vertellen wat je moet doen om weer mooie boekprijzen te verdienen. Er zijn heel veel kinderen, die daar al ieder jaar aan meedoen en ze hebben er nog nooit spijt van gehad, want het is prettig werk en de prijsboeken zijn prachtig. Weet je hoeveel kinderen er vorig jaar een hebben behaald? Wat denk je? Vijftig, of zestig? Néé, het waren er véél méér, het waren er maar liefst 170!! Of die Uitgeverij Ploegsma ook goed op jullie is!

Eerst komen er weer wat werkjes voor handige knutselaars. Mijnheer Janssen weet precies wat jullie kunnen en aardig vinden, dunkt me. Veel plezier er mee!

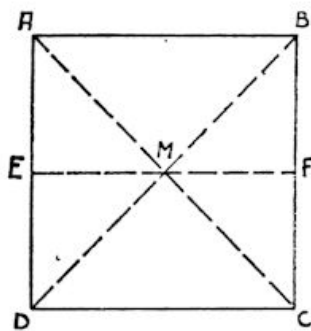
M. L.

Verleden jaar hebben jullie kandelaartjes en kerstengeltjes gemaakt en een mooie kerstloper voor de ontbijttafel. Al dat moois is een tijdje in gebruik geweest en het nieuwe zal er wel een beetje af zijn. We beginnen dus tijdig met de kerstdingetjes eens na te kijken en wat niet al te mooi meer is wordt opnieuw gemaakt. Je zult zien, dat wordt na je ervaring van verleden jaar nog veel mooier.

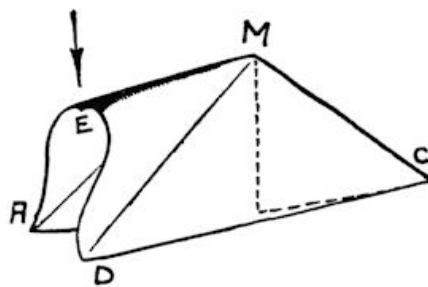
Maar behalve dat we de minder mooi geworden dingen van vorig jaar opnieuw gaan maken, willen we er toch ook wel graag weer eens wat nieuws bij hebben. We zullen nu eens extra aandacht gaan schenken aan de kerstboomversiering. Ik weet wel, dat er onder in de linnenkast nog een grote, kartonnen doos staat met glimmende ballen en slingers en engelenhaar en een mooie „piek” en weet ik wat nog meer, maar ieder jaar gaat daar wat van stuk en in plaats van nieuwe versieringen er bij te kopen, zullen we die zelf eens gaan maken. Je hebt er helemaal niet zoveel voor nodig, maar je moet natuurlijk wel een beetje netjes werken, anders wordt het geen „versiering”, dat begrijp je.

Eerst gaan we kerstrozen maken. Dat lijkt nogal ingewikkeld, maar het valt best mee. Probeer het maar eens. Voor iedere roos hebben we nodig acht stukjes wit papier van 7 cm lang en 7 cm breed. Heb je liever rode rozen, dan neem je natuurlijk geen wit, maar rood papier, maar ik vind wit echt veel mooier. Weet je, dat wit kleurt zo mooi bij het groen van de kerstboom en het worden trouwens ook geen echte rozen. We noemen ze alleen maar zo, want ze moeten toch een naam hebben.

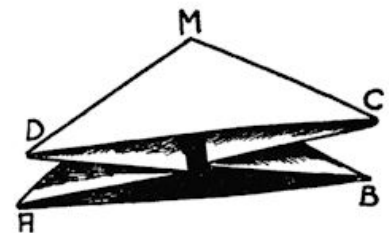
We maken ze dus van gewoon wit ongelijnd schrijfpapier van 7 x 7 cm. Eerst vouwen we dat

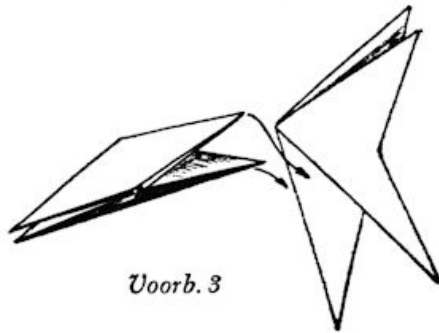

Uorb. 1

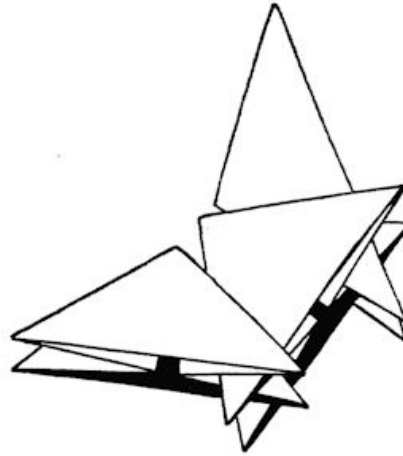

Uorb. 2

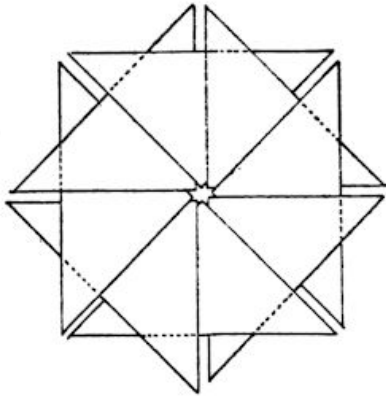

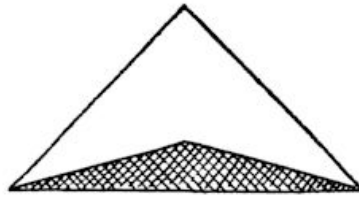
Voorb. 3

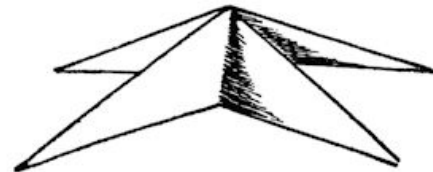
Voorb. 4

Voorb. 5

Voorb. 6

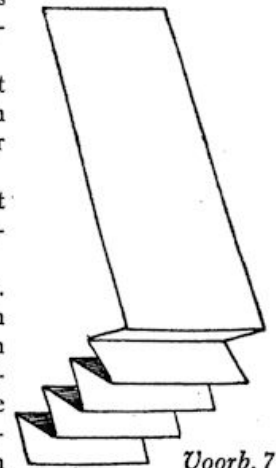

stukje papier diagonaal dubbel. We maken dus de vouw AC van voorb. 1 en daarna de vouw BD. Dan maken we de vouw EF, maar die moeten we naar ons toe maken, dus de andere kant uit dan de andere vouwen. Je zult zelf wel spoedig bemerken, waarom dat beter is. Als we nu het papier over die vouw EF dubbel nemen en de punten F en E omlaag drukken, ontstaat een vouwsel als afgebeeld in voorb. 2. Zo maken we er dus acht en als we daar mee klaar zijn, lichten we de punt C van het eerste vouwsel op, smeren het daar onder liggende vlakje in met een beetje stijfsel of gluton, schuiven het tweede vouwsel er tussen op de manier als aangegeven in voorb. 3 (zie de pijlen). De tophoeken M van alle vouwsels komen dus altijd tegen elkaar te liggen. Met dat tweede vouwsel doen we weer precies hetzelfde als met het eerste, dus hoek C oplichten, het onder liggende vlakje insmeren met kleefstof en een derde vouwsel invoegen. Zie ook voorb. 4. In voorb. 5 zie je, hoe het geheel er uitziet, als alle vouwsels in elkaar zijn gelijmd. Met opzet zijn de hoekjes in het middelpunt niet helemaal aangesloten getekend.

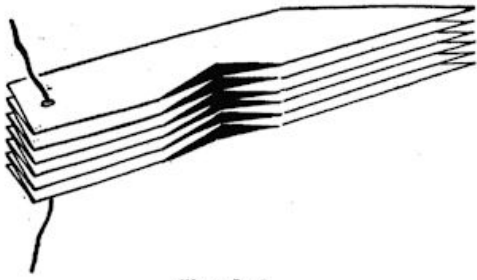
Dat is nog maar een plat gevalletje en het lijkt nog helemaal niet op een bloem. Wacht maar, dat komt nog. Als de lijm goed droog is, gaan we n.l. alle vouwsels weer een beetje openvouwen en dan ontstaat een wonderlijke bol. Wel een beetje stekelig, maar dat past goed bij de dennenaalden.

In voorb. 6 zien we een variatie. Hier is n.l. van elk vouwsel een driehoekje weggeknipt (het gearceerde gedeelte van het linker figuurtje dus). Deze bol wordt dan nog wat stekeliger dan de eerste. Probeer zelf nog maar meer variaties te bedenken.

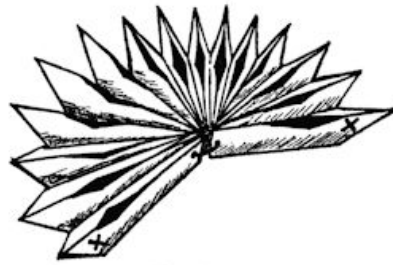
Natuurlijk behoren er ook sterren in de kerstboom en ook die maken we van wit papier. We nemen daarvoor een strook van 30 cm lang en 5 cm breed en vouwen daarvan een keurige harmonica (zie voorb. 7). Dat kunnen jullie natuurlijk nog wel, maar voor zo'n ster moet dat wel heel secuur gebeuren. Alle vouwtjes precies 1 cm van elkaar. Dan nemen we de schaar ter hand en knippen van de samengevouwen harmonica een hoekje af (zie voorb. 8). Willen we het nog mooier maken, dan kunnen we ook nog een driehoekje uit de voorkant knippen. Daarna wordt in de onderkant van het bundeltje een

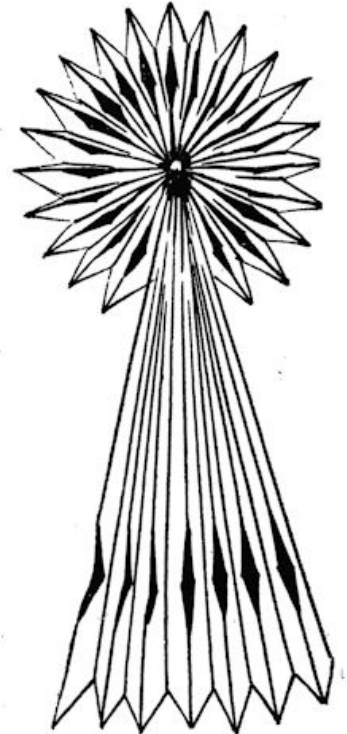
Voorb. 7

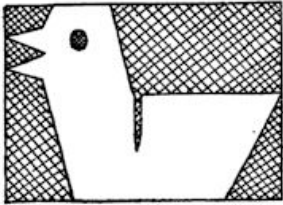
Uorb. 8

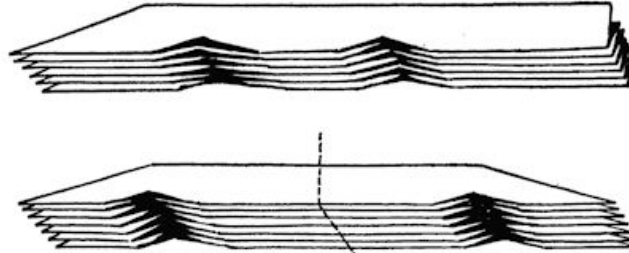
Uorb. 9

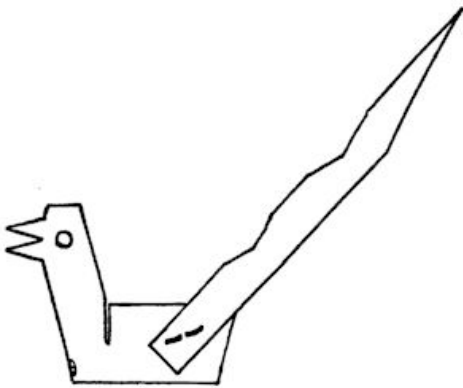
Uorb. 10

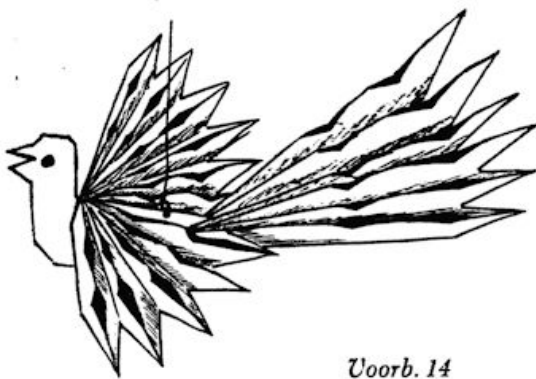
Uorb. 11

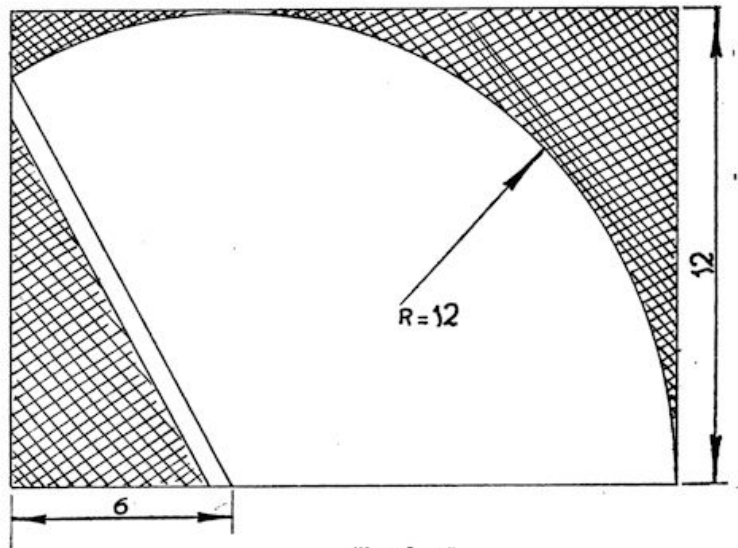
Uorb. 12

Uorb. 13

Uorb. 14

Uorb. 15

gaatje geprikt en daar rijgen we een draadje wit garen in, waarvan we de einden aan elkaar knopen. Niet te strak want dan kunnen we de ster niet open vouwen. Als we nu de harmonica als een waaier open vouwen, zodat dus de kruisjes van voorb. 9 tegen elkaar komen en we plakken de met een kruisje gemerkte vlakjes tegen elkaar, hebben we een prachtige witte ster, die we met een draadje wit garen in de boom hangen.

Willen we een staartster of komeet hebben, dan nemen we nog een stukje papier, nu van 10 cm breed en 20 cm lang. We vouwen er weer een harmonica van, maar nu langs de lange zijden, knippen we van de samengevouwen harmonica een driehoekige punt af en plakken deze harmonica tussen het begin en het einde van de strook, waar de eigenlijke ster van is gevormd. In voorb. 10 zie je zo'n ster, welke wel geen nadere uitleg behoeft.

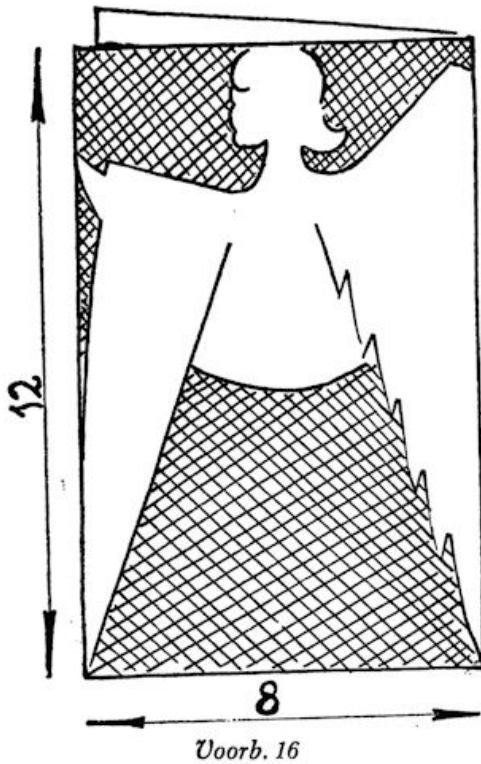
Voor de kerstboom zullen we ook nog een paar vogeltjes maken. We beginnen met het rompje te knippen van een stukje ivoorkarton van 5 cm breed en 7,5 cm lang. Hiervan knippen we de in voorb. 11 gearteerde delen weg. Een gaatje voor het oog er in en dan leggen we het rompje even weg om van een stukje wit papier van 15 bij 15 cm alweer een mooie harmonica te vouwen met vouwen van 1 cm breed. Net als bij de sterren knippen we ook hier een driehoekje van de punt af (zie voorb. 12 boven). Dat wordt de staart en met een nietje of een plakstrookje zetten we die staart op de romp vast. Die staart kunnen we in allerlei standen zetten. Willen we ze wat rechtop hebben, zodat een vrolijk kwikstaartje of winterkoninkje ontstaat, dan moet de middelste vouw van de harmonica een klein beetje worden ingeknipt. Aan weerskanten van het rompje komen ongeveer evenveel vouwen. Voorb. 13 zal een en ander wel duidelijker maken.

Nu de vleugels nog, waarvoor we alweer een stuk wit papier van 15 bij 15 cm nodig hebben en waarvan we ook weer een keurige harmonica vouwen. We knippen die harmonica in zoals in voorb. 12 beneden is aangegeven. Om die vleugels aan het rompje te kunnen bevestigen, moeten we daarin vlak achter de hals een wigvormige gleuf knippen, waar we de vleugels dus in kunnen steken. Eerst wordt het bundeltje op de stippellijn dubbelgevouwen. Als we nu de achterzijden van de vleugels over de staart tegen de romp plakken hebben we een vogeltje als afgebeeld in voorb. 14. Alleen het draadje om het beestje op te hangen ontbreekt nog. We prikken dus een gaatje ergens in de rug en rijgen daar het ophangdraadje van wit garen door. Waar dat gaatje moet komen is niet precies te zeggen en dat moet je dus zelf maar uitvinden. Het hangt n.l. af van de stand van de staart.

Als we een paar van deze vogeltjes in de kerstboom hangen zijn ze altijd in beweging. De brandende kaarsjes veroorzaken n.l. een opstijgende stroom van warme lucht en daardoor draaien de beestjes steeds heen en weer.

Met deze uitbreiding zal de kerstboomversiering wel weer voldoende op peil zijn en we gaan nu dus eens na wat we voor de ontbijttafel nog zouden kunnen maken. Het is wel geen Pasen, maar ook bij het kerstontbijt is een zacht gekookt eitje niet te versmaden. Zou het niet leuk zijn die eieren warm te houden onder een speciaal eierhoedje in de vorm van een kerstengeltje? Het is niet zo moeilijk en we zullen het dus maar eens proberen.

Voor zo'n tafelingeltje kunnen we geen schrijfpapier gebruiken, want dat is te slap. We hebben er een stukje stevig tekenpapier voor nodig. Voor het rompje gebruiken we een stukje van 12 cm breed en 18 cm lang, dat we tot een kegel vormen (zie voorb. 15. Denk aan het links getekende plakstrookje). Dan nemen we een stukje papier van 12 cm breed en 16 cm lang en vouwen dat dubbel om de korte zijde en dan komt het moeilijkste. We moeten dat dubbel gevouwen stukje papier in de vorm knippen als aangegeven in voorb. 16; we knippen de gearceerde delen weg. De vleugels zitten van achteren nog aan elkaar vast en die snijden of knippen we nu los, waarna we de beide verkregen delen tegen de top van de kegel, welke de romp voorstelt, plakken. De vleugels en de armpjes worden wat uitgebogen en tussen de handjes kunnen we een banderol met een of andere kerstspreuk bevestigen (zie voorb. 17). Naast ieder bord op de ontbijttafel houdt nu zo'n engeltje de wacht en, behalve als versiering, hebben ze ook nog een dienende taak, n.l. het warm houden van het onder het rompje staande eitje. Je

zou dit engeltje ook heel goed kunnen gebruiken om zieken of ouden van dagen een mooie verrassing te bereiden. Vooral met grote feestdagen zijn die mensen soms zo eenzaam en als ze dan bemerken, dat er toch nog andere mensen zijn die aan ze denken en wat willen doen om hun eenzame bestaan wat op te fleuren, dan zal dat voor hen een grote troost zijn.

En nu tot slot een tekenwedstrijd, waar we allemaal aan mee kunnen doen. Dat moeten heel bijzondere tekeningen worden en daarom maken we ze niet gewoon met potlood, maar met een breipen of met een lege ballpoint. Hoe dat gaat? Wel, luister maar eens.

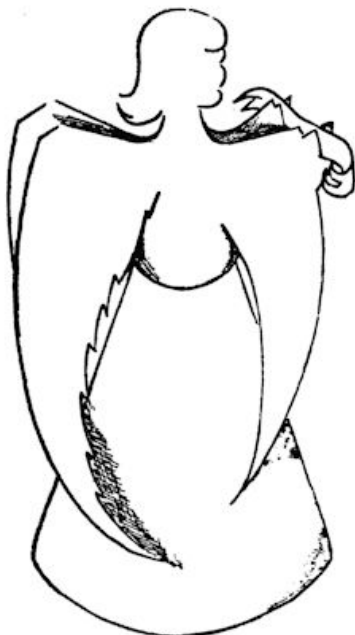
Allereerst haal je een paar kranten uit de keukenla en daarop leg je een stukje stevig tekenpapier. Die kranten moeten een zachte en enigszins veerkrachtige ondergrond vormen en op het tekenpapier ga je nu met de breipen of met de lege ballpoint tekenen. Neem eerst maar eens een proefvelletje en teken daar met de breipen een sterretje op. Je ziet er niet veel van. Alleen maar een paar ingekraste lijntjes. Nu neem je echter een zacht potlood en daarmee ga je de plek, waar je het sterretje hebt ingekrast, zwart maken. Ga dus eenvoudig heel luchtig met de potloodpunt over het tekenpapier en van de ingekraste lijntjes trek je je totaal niets aan. Maak maar gewoon een zwarte vlek op het papier. Dat zal je niet lukken, want kijk, nu komt het sterretje duidelijk voor den dag. Het potlood raakt n.l., vooral als je het goed plat houdt, de lijntjes welke met de breipen zijn ingekrast niet, en daar blijft het papier dus wit. Er verschijnt dus een wit sterretje, dat aan een donkere hemel staat te schitteren. Zo kun je blaadjes en boompjes en vogeltjes en bloempjes en schaapjes en van alles tekenen.

Als je, na wat oefening, er wat handigheid in hebt gekregen, ga je aan de tekening voor de wedstrijd beginnen. Wat moet je tekenen, zul je vragen. Wel, teken eens het heuvelachtige landschap van Bethlehem met een donkere hemel vol sterren er boven en het stalletje en palmen en denneboompjes en herders en schaapjes en misschien ook een engel, die de herders de blijde boodschap brengt, of Jozef, die water haalt aan een put, of de drie koningen die daar komen aangewandeld. Heb je de hele tekening goed stevig ingekrast, dan wordt het hele papier zwart gepotlood. Het hoeft niet overal precies even zwart te worden. Integendeel, zo hier en daar een donkerder partij staat veel aardiger. In plaats van met potlood kun je ook met kleurkrijt, conté, houtskool of iets dergelijks werken.

Achter op de tekening zet je dan je naam en adres, en ook je leeftijd en je geboortedatum. Dan stuur je je tekening naar H. Th. Janssen, Jacob Obrechtplein 11, Amsterdam-Z.

Van alle ingezonden tekeningen wordt dan de allermooiste uitgezocht. Degene die deze allermooiste heeft gemaakt, krijgt een aardige verrassing thuis gestuurd.

Denk er wél om, dat je voldoende postzegels op de enveloppe plakt; anders kun je niet meedingen naar de prijs. En op 15 januari 1959 moeten alle tekeningen binnen zijn.

Voorb. 17

Dit is dus een kleine wedstrijd afzonderlijk. Voor het andere Kerstwerk verwijs ik jullie naar wat Mejuffrouw Labberton jullie hierna te zeggen heeft.

H. Th. J.

En nu komt na de handenarbeid weer het hersenwerk. Verleden jaar schreef ik dat je natuurlijk ook bij het knutselwerk je hersens moet gebruiken en bij het hersenwerk ook je handen — en dat is natuurlijk ook zo. Als die beide niet goed samenwerken, hersens en handen, komt er van „Zelf aan het Werk” niets goeds terecht. En bij alles wat Kerstwerk is, spreekt je gevoel ook een krachtig woordje mee. Vóór je aan onze zes opgaven begint, moet je eerst de *tien voorwaarden* die aan je werk verbonden zijn, aandachtig doorlezen, zul je? Hier komen ze:

1. Elke opgave moet op een apart vel behoorlijk papier worden gemaakt, en voorzien zijn van je volledige naam, adres en geboortedatum. Bij sommige namen moet er bij staan met het oog op een mogelijk prijsboek: snap je?, of je een jongen of een meisje bent. B.v. bij Hans, Willy, Anne, Joop, enz.
2. Je brieven moeten *goed gefrankeerd* zijn. Kleurplaten mogen niet als drukwerk verzonden worden. Je doet ze het best in een grote enveloppe, zonder ze te vouwen, met een kartonnetje er bij in. Onvoldoende gefrankeerde brieven moet ik helaas terugsturen.
3. Alleen zieken mogen met potlood schrijven. Gebruik goed papier, goede inkt en een goede pen. Géén ballpoint! Hoe netter je werk is, hoe beter.
4. Voor meerdere kinderen uit eenzelfde gezin kunnen bij Uitgeverij Ploegsma, Keizersgracht 616, Amsterdam-C gratis nog losse kleurplaten extra worden aangevraagd. Dát is fijn, hè! Wees er vlug bij, vóór ze op zijn!
5. Wie na de keuring zijn kleurplaat graag terug wil hebben, moet dat even vermelden en postzegels voor de terugzending insluiten. Dan krijg je hem, hoor. Maar plak je postzegels niet vast, want dát is zo lastig voor me. Het best kun je postzegels nemen die nog zo'n gegomd wit strookje hebben. Dát plak je dan alleen vast, en klaar is Kees!
6. Méér kinderen uit één gezin kunnen hun werk in één enveloppe inzenden, als alles maar goed afzonderlijk gerangschikt is.
7. Er is geen leeftijdsgrens. Je moogt meedoen, al ben je b.v. vijftien of zestien jaar. Maar voor de kinderen boven de dertien is de beoordeling veel strenger dan voor de jongeren. Nu ja, dat spreekt eigenlijk vanzelf. Want alle werk wordt beoordeeld in verband met de leeftijd van de inzender.
8. Het is erg goed om je kleurplaat en je tekening met een dun vloeitje af te dekken!
9. Willen de gelukkige prijswinnaars mij weer even een berichtje sturen, als ze hun boek goed ontvangen hebben?
10. Alle werk moet toegezonden worden, tot uiterlijk 15 januari 1959, aan:
Mej. Mien Labberton, J. J. Talsmalaan 14, Oosterbeek.

Ziezo, nu weten jullie alles waar je aan denken moet. Weet je wat je moet doen? Je werk, vóór je het wegstuurt, nog eens even goed doorkijken. Want er zaten vorig jaar vaak fouten in, waarbij ik dacht: Nou, die hadden ze er heus zelf wel uit kunnen halen! En dat is jammer, hè? Wie aan alle zes de opgaven behoorlijk meedoet, krijgt een prijs. We noemen die „de zessers”. En die worden apart genoteerd!

Ook de „vijvers” komen op een aparte prijzenlijst te staan. Je snapt zeker wel wie dát zijn? Maar het is zó, dat je ook met één enkele opgave al een prijs kunt behalen. Als hij maar goed en keurig gemaakt is! Doe dus heel erg goed je best, zodat je op één van de acht prijslijsten komt te staan! En nu is er genoeg vooraf gepraat. Daar komen ze!

Eerste opgave. Kleurplaat: AANKOMST IN BETHLEHEM

De eerste opgave is altijd de kleurplaat. Ik hoef je daar niet veel van te vertellen, want je begrijpt zeker al dadelijk wel, wie je hier ziet. Maria is van haar ezeltje afgestapt, ze is moe en ze is erg blij dat het zoonkje van de herbergier haar de weg wil wijzen naar de stal, waar ze kan gaan rusten. Jozef zal wel een lekker bed voor haar maken in het verse stro, denkt ze, en daar heeft ze gelijk in. Een buurkindje is ook meegelopen en het hondje ook. Maar hij blaft niet, het is goed volk, dat weet hij meteen.

Een prachtige plaat om te kleuren! Dieren, kinderen, mensen, huizen, gras en de wijde hemel er boven. Een avondhemel, denk daaraan. Dus niet te licht. Maar ook niet te donker. Want in de kerstnacht wordt het niet donker.

Kies je kleuren goed, hoor. Je mag het net doen zoals je zelf wilt. Met pastel, met kleurkrijt, met kleurpotloden, met verf, hoe dan ook. Me dunkt, je kunt er een kerstplaat van maken die waard is ingelijst te worden!

Tweede opgave. Verhalenplaat: **ANGSTIGE OGENBLIKKEN**

Nu kun je eens laten zien of je een spannend verhaaltje bedenken en opschrijven kunt. Je ziet zeker wel wat er aan de hand is op deze boerderij? Hoe zou dat gekomen zijn? Eigenlijk denkt de boer daaraan op dit ogenblik niet, hij denkt slechts aan één ding. Wááaraan? En zijn vrouw? Denk je dat er spoedig hulp zal komen? Wat voor hulp? En hoe zal het dan gaan?

Deze plaat zal je wel erg aan het denken zetten. Het is geen kerstplaat en toch past hij goed in een kerstboek. Omdat Jezus ons heeft geleerd, dat wij . . .

Ja, vul deze zin zelf maar in. Dat kan op verschillende manieren en dan is het misschien wel een goed slot voor je verhaal.

De kinderen tot en met 10 jaar moeten een verhaaltje maken, dat minstens één schriftblaadje lang is. De kinderen boven de tien jaar maken natuurlijk een groter verhaal. Netjes en duidelijk schrijven. hoor!

Derde opgave. **VERSTOPTE KERST- EN WINTERWOORDEN**

Hier komt een verhaaltje. Het is maar een heel gewoon verhaaltje, maar het bijzondere ervan is, dat er méér dan honderd kerst- en winterwoorden in verstopt zitten. En nu is het voor jullie de kunst, om die er uit te zoeken! Allemaal dus woorden, die wat te maken hebben met het Kerstfeest en met de wintertijd. Je moet scherp zoeken. Als er b.v. zou staan: „de lijst er en de mus in winterdos”. dan zouden er daar al zeven inzitten. Zie je ze? Ik zal ze je zeggen: ijs, ster, ere, eren, winter, winterdos, os. Zo gaat dat. Maar deze zin staat er niet in, want je moet zélf zoeken! Hier komt het verhaaltje:

EEN UROLIJKE MORGEN

„Komen jullie beneden. Thijs en Truitje, wij gaan beginnen! Acht uur!”

Op de ontbijttafel stond een gouden feestboekje van zeven gele narcissen. Ze wensten Moeder geluk met haar verjaardag en gaven hun kadootjes. Tal van brieven lagen naast Mammies bord. Vader zat al voor de piano, ze hadden een zegenbede ingestudeerd. Het zingen klonk heel mooi. Het gezelschap werd gauw groter, want Tante Hester en Oom Enu kwamen met Eika, Arthur en kleine Pummel. O die Pummeltje is toch zo'n schooiertje! Hij droeg een bosje tulpen en strooide met een bol handje confetti over de jarige heen, maar vroeg meteen: „Pummel ieder handje koekje. Pummel lief?” De kleine bedelaar kreeg twee toffees te smullen en was tevreden. Truida vond dat ze maar best af waren met zo'n leuk neefje; die twee hielden veel van elkaar.

„Sneeuw!” riep toen opeens Eika uit. „~~Kijk in de straat~~ wordt het wit!” Ja waarlijk! Lokte dat even naar buiten! „Mutsen op, doeken ook!” riep de moeders. Ze slingerden de sjaals om hun halzen. vuur en vlam voor de winterpre. De zon belichtte een stralende wereld. „Is december een fijne maand of niet?” riep Thijs. Vel ijver haalde hij zijn slee en zag meteen zijn vriendje Ubbo om de hoek komen. Ha - hup! Reeksen slee-djes gleden al voorbij en vlug roetsjten ze mee. „Kon Inge niet?” vroeg Thijs. „Van oudsher de reuze teut,” lachte Ub. Het ging lekker. Kijk, de slee trok ribbels in het zachte ~~doos~~. Wat was dat voor geluid? Iemand roept! Voor het open raam van de erker ~~staat~~ Men en deelt snoepjes aan alle kinderen. „Om tijd te sparen!” zegt ze vrolijk. Ze lachen ~~allemaal~~. „Tof, lui!” Tot twaalf uur duurt het blijte spelen. De kleintjes hadden vóór het huis een ~~sneeuwpop~~ gemaakt met een flessenhuls tot hoed. Wat een zwier! Ook zijn wortelen pijp ~~stond~~ leek scheef. „Ik doop u, Emir Rehoschaa!” proestte Thijs, die juist een oosters boek onder ~~handen~~ had. De anderen joelden mee. Hongerige magen bewijzen nu al ~~ganz~~ dat het fijn gezond is geweest. Er zijn kransjes groen om ieders bord. Dubbel feest! —

Sommige woorden komen vaker dan ~~éénmaal~~ voor. Die tellen zo vaak als ze voorkomen. Goed succes er mee! Denk er vooral om. ~~dat je je gevonden woorden, genummerd, in rijen onder elkaar moet opschrijven~~, in de volgende ~~waarin~~ ze in het verhaaltje staan. Denk hier vooral goed om, want dan alleen kan dit ~~werk~~ ~~meedingen~~ naar een prijs. Natuurlijk hoeven de jongere kinderen niet alle woorden te vinden. Je schrijft maar op, die je gevonden hebt. Genummerd!

Vierde opgave. Eigen illustratie: HET KINDJE JEZUS EN HET EZELTJE

Om zelf te illustreren krijg je dit jaar een versje, dat door een negenjarig meisje gemaakt is. Als je het net zo mooi vindt als ik, ~~ruil~~ je ~~dadelijk~~ zin krijgen er een plaatje bij te tekenen. Eén plaatje of méér plaatjes, dat mag je ~~het ééne~~ zoals je het zelf het mooiste vindt. Gekleurd of ongekleurd, groot of klein, dat mag je ~~alles~~ zelf kiezen. En denk vooral niet dat je niet mooi genoeg tekenen kunt, want het ~~voornaamste~~ is dat uit je tekeningen blijkt, dat je het versje heel erg goed gelezen en heel erg goed begrepen hebt. Hier is het:

HET KINDJE JEZUS EN HET EZELTJE

In het harde kribbetje
Ligt het Kindje op het stro,
't Ezeltje komt naar hem kijken
En het snuffelt aan het stro,

't Kindje denkt: hij heeft vast honger,
En het geeft hem van het stro,
't Ezeltje gaat lekker eten,
't Is zo blij met Jezus' stro.

Vijfde opgave. TWAALF KERSTLIEDJES!

Hieronder volgen de eerste regels van twaalf bekende Kerstliederen, dat wil zeggen: de letters van die eerste regels staan hier alfabetisch neergezet en nu moeten jullie proberen of je kunt vinden, welke liedjes het zijn. Je ~~ruilt~~ ze wel alle twaalf kennen, denk ik. Hier komen ze dan:

1. a-a-d-e-e-e-g-h-h-i-n-n-n-o-o-s-s-t-t-t-t-u.
2. a-a-e-e-e-k-l-l-m-m-n-n-o-o-t-t-z.
3. a-a-c-c-e-e-e-g-h-h-h-i-i-i-l-l-l-n-n-s-s-t-t-t.
4. a-a-a-d-e-e-e-e-h-j-k-k-l-r-r-s-s-t-t-t-t-u.
5. a-a-b-c-d-d-e-e-e-e-e-g-h-h-h-i-l-n-n-r-r-s-t-t-ij.
6. a-a-b-d-d-e-e-e-e-e-e-g-i-i-k-k-n-n-n-o-o-p-r-r-r-s.
7. e-e-e-e-e-e-e-h-i-j-k-l-l-l-m-n-o-r-s-t-u-u-v-w-ij-z.
8. d-d-d-e-e-e-e-e-h-h-i-i-i-i-i-k-k-k-l-n-n-n-o-o-r-t-t-u.
9. c-d-e-e-e-e-g-h-i-k-l-l-m-n-n-n-o-o-r-r-s-t-t-u-u-v-w-z.
10. a-a-a-d-d-e-e-e-e-e-g-i-i-k-k-m-m-n-n-n-n-o-r-r-r-s-t-t-w.
11. d-e-e-e-e-h-i-k-m-m-n-n-n-o-o-r-r-r-s-t-t-u-u-v-w.
12. a-a-d-d-d-e-e-e-e-i-i-i-k-l-l-l-n-o-r-r-r-s-s-s-s-t-t-u-u-w-w.

Je hoeft ze niet alle twaalf te vinden. Schrijf die je gevonden hebt maar op, met het nummer er vóór, dat ze hier ook hebben. Hoe meer je er vindt, hoe hoger je cijfer, dat spreekt vanzelf. Je leeftijd telt daarbij natuurlijk ook mee!

Zesde opgave. Cijferraadsel: DE LANGE ZIN

De opgaven zouden niet compleet zijn, als de laatste geen „lange zin” zou wezen! Het zijn er weer twee, net als vorig jaar. De eerste is voor de kinderen *tot en met elf jaar*. De tweede voor die van *twaalf jaar en daarboven*. Bij de oplossingen moeten niet alleen de zinnen, maar óók de opbouwende woorden ingezonden worden.

a. Voor kinderen van 11 jaar en jonger. Gevraagd wordt een zin van 76 letters, ingedeeld in 15 woorden. De gegevens zijn:

44-25-64-8-58-32-71-40-38-1 dan gaat in veel huizen voor het eerst de kerstboom aan.

51-6-68-24-62-13-29 hoorden de Engelenzang.

26-46-22-10-55-74 slaapplaats.

39-66-73-2-42-65-11-70-1-20-28 moet je nu royaal mee zijn.

34-56-41-76-19 vrolijke versiering.

54-17-5-49-35-69-57-76 bijzondere eettafel.

13-53-61-7-16-4-36-64-71-14-60 doen nu veel vogels.

33-45-50-67-8-48-72-18-59-23 traktatie voor mezen.

47-30-37-23 heeft ieder levend wezen nodig.

75-47-3-63-15 heb je een boek voor nodig.

27-75-9-52-21-66-28-12 mooie meisjesnaam.

Je moet de getallen van 1—76, goed duidelijk en ruim, naast elkaar opschrijven. Dan ga je de woorden bedenken. Het aantal van de gegeven getallen geeft natuurlijk hun aantal letters aan. Als je nu een woord weet, zet je elk van hun letters onder het genoemde getal. Als je zo doorgaat, krijg je tenslotte de hele zin. De vraag is dus: hoe luidt die zin en uit welke woorden heb je die samengesteld?

b. Voor kinderen van 12 jaar en ouder. Voor jullie bestaat de lange zin uit 120 letters, verdeeld over 23 woorden, met twee komma's er in. De gegevens zijn:

57-103-98-9-82-43-67-109-70-40-112-56-28-22-6-98 is in de winter vooral dringend nodig.

115-93-76-86-37-71-49-106-54-14-98 vogeldeskundige.

31-107-64-3-119-90-29-88-36-47-27 leven niet op het land.

113-58-97-7-1-91-100-60 herten en reeën.

28-55-105-74-108-14-52-120 wilde schapen.

38-45-84-68-62-18-83-10 wordt gebruikt om open water te houden.

13-51-10-42-65-18-77-81-73 kind van hinde.

110-49-116-16-101-35-63-26-24-102-80-28-118-100-32-79-98 wordt in strenge winters voor de dieren gehouden.

73-41-11-61-17-39-2-69 versierde eettafel.

104-111-89-46-59-10-117-94-12-99-20 wens ik je niet toe, want ze doen pijn.

102-92-75-5-119-44-95-53 hier te lande zeldzame roofvogel.

73-85-25-48 watervogel.

21-68-72-78-8-13-19-63-120 vogel met zeer beweeglijk kopje, insecteneter.

30-15-34-23-3-50 doet de egel 's winters.

66-41-36-4-83-33 schilderen.

114-2-96-19-87 dat hij (zij) leve!

Gevraagd: Zin en woorden!

Ziezo, nu kunnen jullie aan de slag. We hopen dat je dit werk weer met veel genoegen en veel toewijding zult maken en dat het je ook na de Kerstdagen nog veel aan het Kerstfeest terug zal doen denken.

Maar bovenal wensen we jullie allen een rijk gezegende Kerstmis toe!

Tot het volgend jaar, willen we hopen. Dàg, mijn kinders.

Oosterbeek, Talsmalaan 14

MIEN LABBERTON

